Gemeente Meppel

Agendapunt:

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Meppel.

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvoorstel nr.
1880750

**Onderwerp:**
Vernieuwing indeling beleidsbegroting

**Voorgesteld besluit:**

1. De nieuwe programma-indeling van de begroting vast te stellen, zoals uitgewerkt in Bijlage II van Notitie vernieuwing indeling begroting (1883635).
2. De paragrafen vast te stellen, zoals uitgewerkt in Bijlage III van Notitie vernieuwing indeling begroting (1883635).
3. De nieuwe programma-indeling en de paragrafen met ingang van begroting 2025-2028 toe te passen.

**Inleiding:**
De begroting en de jaarstukken zijn belangrijk voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad. De raad stelt met de begroting de hoofdlijnen van het beleid vast en stelt hiervoor ook de middelen beschikbaar. In de jaarstukken wordt vervolgens verantwoording afgelegd over de realisatie van de vastgestelde doelstellingen en middelen.

De beleidsbegroting van een gemeente is ingedeeld in programma's en paragrafen. De huidige programma-indeling is al lange tijd in gebruik. Door allerlei ontwikkelingen is de programma-indeling op onderdelen gedateerd, versnipperd en onevenwichtig geworden. Daardoor bestaat al geruime tijd de wens om de programma-indeling te vernieuwen. Als onderdeel van het project verbeteragenda planning & control wordt deze vernieuwing nu voorgesteld. De doelstelling is om met ingang van begroting 2025-2028 de nieuwe indeling toe te passen. De bestuursrapportage en de jaarstukken volgen deze indeling.

Met de voorgestelde vernieuwing van de begroting worden de beleidsdoelstellingen en middelen toegankelijker en logischer samengebracht. Dit geeft de raad meer inzicht en versterkt zo haar kaderstellende en controlerende rol.

*Programma-indeling:*
De voorgestelde programma-indeling is als volgt:

| **Thema** | **Programma** |
|---|---|
| Leefomgeving, ruimte en economie | 1. Leefomgeving<br>2. Ruimtelijke ontwikkeling<br>3. Economische ontwikkeling |
| Samenleving | 4. Bewegen en welzijn<br>5. Participatie, zorg en minima<br>6. Onderwijs, cultuur en media |
| Bestuur, dienstverlening en veiligheid | 7. Bestuur, dienstverlening en veiligheid<br><br>Algemene dekkingsmiddelen |

De nieuwe programma-indeling bestaat uit 7 programma's en de 'algemene dekkingsmiddelen'. De raad zal in deze opzet, net als nu het geval is, de begroting op programma-niveau autoriseren. Daarmee blijven de programma's centraal staan in de financiële beheersing. De programma's zijn gebundeld in een overkoepelend thema, waardoor de inhoudelijke samenhang beter tot uitdrukking komt. Dit geeft ook meer ruimte om beleidsmatige doelstellingen op thema-niveau weer te geven. De programma's zijn verder onderverdeeld in producten. De nieuwe programma-indeling inclusief producten is opgenomen in Bijlage II van Notitie vernieuwing indeling begroting.

*De paragrafen*
De 'paragrafen' zijn een verdieping op of een dwarsdoorsnede van een bepaald onderwerp in de begroting. Er zijn 8 verplichte paragrafen die elke gemeente in de begroting dient op te nemen. Daarnaast hebben gemeenten de vrijheid om over aanvullende onderwerpen een paragraaf in de begroting op te nemen. Er wordt voorgesteld om de paragrafen 'Duurzaamheid' en 'Wijk- en dorpsgericht werken' aan de begroting toe te voegen en de huidige paragrafen 'Subsidies' en 'Schouwburg Ogterop' te laten vervallen.

*Betrokkenheid raadsleden*
Het vaststellen van de programma-indeling is op grond van de Financiële verordening een bevoegdheid van de raad. Wij hebben de audit commissie bij de totstandkoming van dit voorstel tussentijds betrokken. In de vergadering van de audit commissie op 18 januari 2024 is dit voorstel nader toegelicht en is waardevolle feedback opgehaald, zoals de suggestie voor een paragraaf over 'Wijk- en dorpsgericht werken'. Deze feedback is waar mogelijk verwerkt in dit voorstel.

**Beoogd (maatschappelijk) effect**

Met de voorgestelde vernieuwing van de begroting worden de beleidsdoelstellingen en middelen toegankelijker en logischer samengebracht. Dit verbetert de gemeentelijke sturing en verantwoording en versterkt de kaderstellende en controlerende rol van de raad.

**Argumenten**

*1.1 De huidige programma-indeling is op onderdelen gedateerd, versnipperd en onevenwichtig geworden*.

De huidige programma-indeling is al lange tijd in gebruik. De lasten zijn onevenwichtig verdeeld over 11 programma's. Het grootste programma heeft een aandeel van 39% van de totale begroting, terwijl er ook 8 kleine programma's zijn die individueel allen minder dan 5% vertegenwoordigen. Hierdoor is de begroting op onderdelen versnipperd geraakt en ontbreekt een logische samenhang tussen beleidsdomeinen.

*1.2 In de voorgestelde programma-indeling komt de inhoudelijke samenhang beter tot uitdrukking.*

Door de programma's onder te brengen in een overkoepelend thema, komt de inhoudelijke samenhang van onderwerpen beter tot uitdrukking. Dit geeft meer ruimte om beleidsmatige doelstellingen op thema-niveau weer te geven. Verder zijn de programma's evenwichtiger geworden en zijn onderwerpen logischer bij elkaar gebracht.

*2.1 De onderwerpen 'duurzaamheid' en 'wijk- en dorpsgericht werken' zijn programma-overschrijdend.*

Deze onderwerpen raken veel gemeentelijke taken en hebben daarmee effect op meerdere programma's. Door het toevoegen van een nieuwe paragraaf voor deze relevante onderwerpen kan informatie op één overzichtelijke plaats in de begroting worden samengebracht. Dat is een duidelijke meerwaarde ten opzichte van (versnipperde) toelichting binnen verschillende programma's.

*2.2 De informatie over 'subsidies' en 'Schouwburg Ogterop' past binnen het programma van het bijbehorende beleidsdoel.*

Een subsidie is een instrument voor de realisatie van beleidsdoelen. De toelichting op een subsidie past daarmee binnen het programma waar het bijhorende beleidsdoel wordt uitgewerkt. Dit geldt ook voor de informatie over Schouwburg Ogterop. Een afzonderlijke paragraaf over deze onderwerpen heeft weinig toegevoegde waarde.

*3.1 De begroting 2025-2028 is de eerstvolgende gelegenheid om deze aanpassing te realiseren.*

Een aanpassing van de indeling van de begroting moet technisch en organisatorisch tijdig verwerkt kunnen worden. Het natuurlijke moment hiervoor is de periode waarin de begroting voor het nieuwe jaar wordt opgesteld. De begroting 2025-2028 is de eerste begroting die volgens deze nieuwe indeling uitgewerkt kan worden. Met ingang

van 2025 volgen de bestuursrapportage, de financiële tussenrapportage en de jaarrekening ook deze indeling.

**Kanttekeningen**
De voorgestelde aanpassing van de begroting is niet verplicht. Gemeenten hebben beleidsvrijheid bij het invullen van de programma-indeling. Dat betekent dat ook andere varianten voor de programma-indeling mogelijk zijn. De overwegingen om te komen tot de voorgestelde variant zijn nader toegelicht in de Notitie vernieuwing indeling begroting (1883635).

**Integrale afstemming**

- Projectgroep en stuurgroep project verbeteragenda planning & control
- Managementteam/Directie

**Financiën**
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

**Effecten overige programma's**
De nieuwe paragrafen geven ruimte meer ruimte voor informatievoorziening over (programma) duurzaamheid en (programma) wijk- en dorpsgericht werken.

**Communicatie**
Bij de begroting 2025-2028 zal een 'was-wordt tabel' worden geleverd om de overgang te vereenvoudigen. Verder is geen externe communicatie benodigd.

**Uitvoering**
Implementatie met ingang van begroting 2025-2028.

**Effecten op pijlers duurzaamheid**
De nieuwe paragraaf Duurzaamheid geeft meer ruimte voor informatievoorziening over dit onderwerp.

**Bijlagen**

1. Raadsbesluit (1880751)
2. Bijlage Notitie vernieuwing indeling begroting (1883635)

Burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Kastelein R.T.A. Korteland